

KVALITETSDEKLARATION

Allmänna val, nominerade och valda

Ämnesområde

Demokrati

Statistikområde

Allmänna val

Produktkod

ME0107

Referenstid

9 september 2018

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	3
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet	4
2.1 Tillförlitlighet totalt	4
2.2 Osäkerhetskällor	4
2.2.1 Urval	4
2.2.2 Ramtäckning	4
2.2.3 Mätning	5
2.2.4 Bortfall	5
2.2.5 Bearbetning	5
2.2.6 Modellantaganden	6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	6
3 Aktualitet och punktlighet	6
3.1 Framställningstid	6
3.2 Frekvens	6
3.3 Punktlighet	6
4 Tillgänglighet och tydlighet	6
4.1 Tillgång till statistiken	6
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	6
4.3 Presentation	6
4.4 Dokumentation	6
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	6
5.1 Jämförbarhet över tid	6
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	7
5.3 Sam användbarhet i övrigt	7
5.4 Numerisk överensstämmelse	7
Allmänna uppgifter	8
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	8
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	8
C Bevarande och gallring	8
D Uppgiftsskyldighet	8
E EU-reglering och internationell rapportering	8
F Historik	8
G Kontaktuppgifter	9

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet är att producera statistik över nominerade och valda kandidater i allmänna val med demografiska och socioekonomiska indelningsgrunder som möjliggör studier av representativitet bland våra folkvalda politiker. Statistikens huvudsakliga användningsområde är att ge en samlad bild av allmänna valen som en av de viktigaste inslagen i den svenska demokratin. Det ska vara en dokumentation som är hållbar för den forskning och användning som kommer att efterfrågas under en lång framtid.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Huvudanvändare är de politiska partierna, massmedia, den samhällsvetenskapliga forskningen och den politiskt intresserade allmänheten. Den framtagna statistiken används även av internationella organisationer och forskare i andra länder. Resultaten används för att belysa den demokratiska processen, det politiska livet och medborgarnas politiska engagemang. Valstatistiken kommer som framgång ovan att för en lång framtid utgöra en grund och en tillbakablick på viktiga skeenden i svensk politik och demokrati. Användarrådet i demokratistatistik bidrar regelbundet med förslag och prioritering kring SCBs demokratistatistik.

1.2 Statistikens innehåll

Undersökningens målstorheter är de nominerade och valda kandidaterna i 2018 års allmänna val.

1.2.1 Objekt och population

Undersökningens målpopulation består av nominerade och valda kandidater i 2018 års val till riksdag, landstings- och kommunfullmäktige. Intressepopulationen är densamma som målpopulationen.

Målobjekt i undersökningen är de personer som nomineras och väljs i samband med 2018 års allmänna val. För att bli nominerad måste en kandidat vara röstberättigad. Kandidaten måste även i förväg samtycka till att vara nominerad för ett parti, vilket var nytt från 2018 års val.

Om en kandidat blir vald beror på hur många röster respektive parti får, var på listan kandidaten befinner sig, samt hur många personröster kandidaten erhåller.

1.2.2 Variabler

Undersökningens målvariabler är:

- Nominerade kandidater i val till riksdag, landstings- och kommunfullmäktige.
- Valda kandidater i val till riksdag, landstings- och kommunfullmäktige.

- Valda kandidater i val till riksdag, landstings- och kommunfullmäktige som lämnar sitt uppdrag innan mandatperioden är slut.
- Inför valet publiceras även preliminära uppgifter om nominerade kandidater i val till riksdag, landstings- och kommunfullmäktige.

Undersökningens observations- och intressevariabler sammanfaller med målvariablerna i undersökningen.

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken redovisas i antal och andelar.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Nominerade och valda kandidater redovisas efter region (riksdagsvalkrets, län och kommun), kön, ålder, födelseland (in- och utrikes födda), utbildningsnivå och inkomst.

Liknande redovisning sker för valda kandidater som lämnar innan mandatperiodens slut, samt för preliminära uppgifter om nominerade kandidater.

1.2.5 Referenstider

Valresultatet avser valtillfället den 9 september 2018. De kandidater som lämnar innan mandatperiodens slut avser mandatperioden som sträcker sig från valdagen 2018 till valdagen 2022.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Valmyndigheten sammanställer det slutgiltiga valresultatet. Därefter erhåller SCB uppgifterna från Valmyndigheten vilket gör att uppgifterna som SCB erhåller är baseras på det slutgiltiga valresultatet. Undersökningen är inte befattad med urvalsosäkerhet då det är en totalundersökning. Det förekommer heller inget bortfall i undersökningen och statistiken redovisas inte med osäkerhetsintervall eftersom det genomgående rör sig om totalräknad statistik. Statistik täcker därmed väl de målstorheter de avser täcka.

2.2 Osäkerhetskällor

Den osäkerhetskälla som bedöms påverka statistiken mest är bearbetning.

2.2.1 Urval

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.2.2 Ramtäckning

Undersökningens målpopulationer är nominerade och valda kandidater. Valmyndigheten sammanställer uppgifterna. SCB erhåller uppgifter om målpopulationen av Valmyndigheten och i samtliga fall är rampopulationen densamma som målpopulationen, vilket gör att det för valda kandidater varken förekommer under- eller övertäckning.

I de fall en kandidat kandiderar för flera olika partier i samma val räknas enbart en kandidatur. Vilken kandidatur som räknas avgörs av en på förhand definierad ordning som baseras på: 1. Om kandidaten blev vald, 2. Om kandidaten tillhör ett mandatparti, 3. Flest antal personröster, 4. Lägsta nummer på listan, 5. Lägsta listnumret och 6. Lägsta valkrets-koden. För nominerade kandidater förekommer därmed viss undertäckning.

De preliminära uppgifterna om nominerade kandidater hämtas från Valmyndigheten efter att sista datum för partierna att anmäla låsta listor har passerat. Därefter kan det tillkomma eller försvinna kandidater i mindre omfattning fram till valdagen. För de preliminära uppgifterna om nominerade kandidater kan det därmed förekomma både under- och övertäckning.

2.2.3 Mätning

Sammanräknade data från valet erhålls av Valmyndigheten.

Inför valen gör SCB en beställning av vilka uppgifter som behövs för statistiken samt hur de ska vara strukturerade. Efter slutgiltig sammanräkning av valresultatet skickar Valmyndigheten uppgifterna i ett antal krypterade filer till SCB som kontrollerar dem och därefter, strukturerar dem i interna databaser.

För att kunna beskriva nominerade och valda kandidaterna hämtas även uppgifter från SCB:s register över totalbefolkningen, inkomst- och taxeringsregistret samt utbildningsregistret.

På grund av att det är totalräknad statistik som kan granskas mot Valmyndighetens uppgifter innan de publiceras så bedöms tillförlitligheten vid mätförfarandet som god.

2.2.4 Bortfall

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel är fel som kan uppkomma när man bearbetar det insamlade materialet, manuellt eller maskinellt.

För vissa typer av fel som uppkommer vid databeredning (dataregistrering, kodning och granskning/rättning) kan man efter studier som bygger på upprepning av dessa moment ibland dra slutsatser om både risker och konsekvenser.

Andra bearbetningsfel beror på den "mänskliga faktorn", t.ex. beräkningsfel, programmeringsfel och systemfel. Risken för att de ska inträffa och den konsekvens detta får för statistiken är mycket svår att beräkna. SCB arbetar kontinuerligt för att minimera riskerna för negativ inverkan på statistikens tillförlitlighet på grund av fel som beror på den "mänskliga faktorn", både förebyggande och genom snabba åtgärder när sådana fel upptäcks.

Valmaterial som SCB erhållit från Valmyndigheten genomgår granskning i samband med att det läggs upp i interna databaser. Om fel uppmärksammas i materialet så återkopplar SCB detta till Valmyndigheten, något som endast hänt vid enstaka tillfällen. All statistik som publiceras granskas också mot Valmyndighetens publicerade valresultat.

På grund av att det är totalräknad statistik som redan har publicerats vid Valmyndigheten bedöms konsekvenserna av fel som kan uppstå vid bearbetningsfel som små.

2.2.6 Modellantaganden

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutgiltig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken publiceras drygt 5 månader efter valen.

3.2 Frekvens

Uppgiftsinsamling och redovisning sker efter genomförs vid varje ordinarie val samt omval till riksdagen, landstingsfullmäktige och kommunfullmäktige.

3.3 Punktlighet

Statistiken har redovisats enligt publiceringsplan.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Resultat från de allmänna valen redovisas i form av Exceltabeller samt i Statistikdatabasen som finns på SCB:s webbplats.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Valresultatet är officiellt och primärmaterialet är därmed allmänt tillgängligt.

Användare med väl specificerade frågeställningar är ofta intresserade av att få specialbearbetningar av valstatistiken utförda av SCB, vilket oftast kan utföras snabbt och till låg kostnad.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i tabeller.

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistiken beskrivs i *Statistikens framställning (StaF)*. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Statistikens detaljerade innehåll (MetaPlus)*. Båda dessa dokumentationer är tillgängliga på www.scb.se/ME0104, under rubriken *Dokumentation*.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Redovisning av valresultat har genomförts med ungefär samma definitioner och metodik sedan proportionella allmänna val infördes i Sverige år 1911. Under åren har statistiken utökats, men det har i stor utsträckning att göra med att valsystelet har förändrats över tid. Regionala indelningar har

ändrats varför jämförelser med äldre valstatistiska publikationer inte alltid kan göras.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Det är enhetliga definitioner i valstatistiken. Men ser man det över ett längre tidsperspektiv kan förändringar både i valsystem och i presentationsteknik göra jämförelser mindre enkla. Samma gäller internationella jämförelser, där olikheter i politiska system, valsystem, regler om röstplikt etc. kan försvåra jämförelser, även för sådant som ligger lika i tiden.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

SCB framställer olika statistik i samband med valet. SCB strävar efter att ta fram statistik som främjar samanvändbarhet inom individstatistiken generellt och i synnerhet inom valstatistiken. Nedan listas andra undersökningar inom demokratistatistiken:

Allmänna val, valresultat (www.scb.se/me0104)

Valresultaten består av uppgifter om röstberättigade, fördelade röstar och mandat. En förutsättning för att kunna vara nominerad i ett val är att vara röstberättigad. Skillnaden mellan fördelade mandat och valda kandidater är ej tillsatta mandat, så kallade tomma stolar.

Allmänna val, valdeltagandeundersökningen (www.scb.se/me0105)

I valdeltagandeundersökningen studeras valdeltagandet i olika grupper. Från och med 2018 års allmänna val gör SCB en totalräknad valdeltagandeundersökning vilket bland annat möjliggör att studera olika gruppers valdeltagande i exempelvis kommuner.

Europaparlamentsval, valresultat (www.scb.se/me0109)

Valresultaten består av uppgifter om röstberättigade, fördelade röstar och mandat. En förutsättning för att kunna vara nominerad i ett val är att vara röstberättigad. Skillnaden mellan fördelade mandat och valda kandidater är ej tillsatta mandat, så kallade tomma stolar.

Europaparlamentsval, nominerade och valda (www.scb.se/me0116)

I Nominerade och valda för Europaparlamentsvalet används motsvarande målstorheter som i denna undersökning.

Europaparlamentsval, valdeltagandeundersökningen (www.scb.se/me0110)

I valdeltagandeundersökningen studeras valdeltagandet i olika grupper. Från och med 2018 års allmänna val gör SCB en totalräknad valdeltagandeundersökning vilket bland annat möjliggör att studera olika gruppers valdeltagande i exempelvis kommuner.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Vid andelsberäkningar med en decimal har dock avrundningen gjorts så att summan inte nödvändigtvis blir exakt 100 procent. Den numeriska överensstämmelsen anses dock vara god.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Undersökningen ingår i Sveriges officiella statistik (SOS).

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt och EU:s Dataskyddsförordning ([2016/679](#)).

C Bevarande och gallring

Bevarandebehov är under utredning, materialet sparas på datamedium tills vidare.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller för hela undersökningen enligt förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken påverkas inte av någon EU-reglering. Det sker inte heller någon internationell rapportering av statistiken.

F Historik

Valstatistiken har i olika former producerats av SCB från den tid som serien Bidrag till Sveriges officiella statistik började utkomma på 1860-talet. Eftersom valsyste­met har förändrats har också statistiken förändrats över tid. Från och med 2010 års val slutade SCB publicera valresultat i tryckt form. Det var också sista gången som publikationen Allmänna valen utkom. Förändringen har inneburit att statistiken som produceras framförallt ska bli mer tillgänglig för digital bearbetning.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Allmänna val, valresultat
E-post	valstatistik@scb.se
Telefon	010-479 50 00